

асоциация на българските
радио- и телевизионни оператори

ГОДИШЕН ОТЧЕТ `2003

Уважаеми колеги,

Измина още една година, в която бяхме заедно – и малки, и големи медии, на малки и големи пазари, работейки за утвърждаване ценностите на българските електронни медии. Тази изминала година беше изключително богата на събития – преминахме през два проектозакона за радиото и телевизията, промени в действащия закон, Стратегия за развитие на радио- и телевизионната дейност, нов Закон за далекъобщенията, тежки преговори с ПРОФОН, първият в България и вторият в Европа случай на прекратена частна медия, и много други събития, които бяха жалоните за нашата обща дейност, подробности за която ще прочетете в представения отчет. Както знаете, през всички изминали досега години работата ми беше тясно свързана с развитието на нашата организация и с гордост трябва да призная, че АБРО се утвърди като една от водещите професионални организации не само у нас, а и извън страната.

С известна тъга трябва да отбележа, че романтичният период в развитието на медиите у нас е безвъзратно отминал, за да отстъпи място на превръщането му в истински жив бизнес. Изработването на стратегии за развитие и растеж в този изключително динамичен, конкурентен и ограничен засега пазар все повече се превръща в приоритет на цялата гилдия, и на всеки един от нас.

Съдейки по конкретните резултати, които постигнахме във всички области, в които работим, трябва да отбележа, че АБРО премина през най-успешната година от своето съществуване. АБРО се утвърди като фактор, с който се съобразяват всички, които взимат решения по въпроси, касаещи медиите у нас. С гордост трябва да отбележа, че това се отнася до работата ни не само у нас, но и извън страната, и че името на АБРО много често се споменава като пример за една изключително успешна и влиятелна медийна асоциация. Голямо значение за постигането на тези резултати според мен има и изключителният дух на колегиалност и партньорство, в който работеше Управителния съвет през тази година.

Благодаря на целия Управителен съвет и на всички вас за подкрепата и отлично свършената работа през тази година.

За мен е удоволствие да представя на вашето внимание доклада на Управителния съвет на АБРО за 2003 година.

Константин Марков
Председател на УС на АБРО

СЪДЪРЖАНИЕ

Мисия и цели	4
Инициативи, насочени към създаване на благоприятна законова основа за електронните медии	6
- Обсъждане на проекти за нов Закон за радиото и телевизията	7
- Закона за обществените поръчки	9
- Промени в действащия Закон за радиото и телевизията	10
- Работа с регулаторните органи	11
Инициативи, насочени към подобряване на условията за развитие на радио- и тв бизнес	14
- Преговори на АБРО с ПРОФОН	14
- Промоция на радиото като ефективна рекламна медия	19
Информационен обмен	21
Международна дейност	22
- SEENAPB	22
- NAB	24
- Съвета на Европа	24
Общонационални кампании "В полза на обществото"	25
- Награда на АБРО "Кристален микрофон"	25
- Проект "Медии ЗА човешки права"	26
- Кампания за Фондация "Зрение"	27
- Проекти в процес на подготовка	27
Перспективи и препоръки	29
ПРИЛОЖЕНИЯ	32

МИСИЯ

АБРО има за своя стратегическа цел да бъдат изградени силни, политически и икономически независими медии в България, които по най-ефективен начин да обслужват своята аудитория и защитават обществения интерес.

ЦЕЛИ НА АБРО

- Да подкрепя развитието на независимите радио и телевизионни оператори в България
- Да подобрява законовата и икономическата рамка, определяща условията за упражняване на частна радио- и телевизионна дейност в България.
- Да повишава престижа на радио- и телевизионната индустрия на национално и международно ниво.
- Да налага високи професионални стандарти в електронните медии.
- Да подпомага частните радио- и телевизионни оператори в инициативи в защита на обществения интерес.

Към настоящия момент Сдружението обединява 59 търговски дружества, представляващи 156 радиостанции и 2 телевизии. През септември 2003г. Управителният съвет прие за асоцииран член на АБРО радио "Ритъм Плюс" от град Кюстендил. Радио "Романтика" и Радио "Огоста" Монтана изплатиха старите си задължения и пожелаха да подновят членството си в АБРО.

Безспорно изминалата година може да бъде наречена най-успешната година от развитието на Сдружението. Резултатите от работата на АБРО бяха видими и осезаеми както за мнозинството от членовете, които активно участват в работата на Сдружението, така и за публиката и цялата медийна общност.

Освен това през отчетния период АБРО продължи да работи успешно с партньорите си от Мрежата на асоциациите на радио-телевизионните оператори от Югоизточна Европа (SEENAPB), независимо че две годишния мандат на Константин Марков като председател на Координационния съвет, и на АБРО като секретариат и президент на Мрежата, изтече през

2002 година. АБРО продължава да се радва на признанието за най-успешно развиващата се медийна асоциация в Източна Европа, с което са свързани и повишените престиж и авторитет на Сдружението в чужбина.

През септември 2003 година екипът на АБРО инициира проучване нуждите на членовете на Сдружението, с цел актуализиране стратегическите цели и изготвяне на работен план за следващата година. Проучването беше проведено през октомври и ноември 2003 г, а анализа на резултатите ще бъде представен максимално скоро след Годишното Общо събрание на АБРО.

За реализиране на обществено-полезни проекти и инициативи Сдружението получи подкрепа от Европейската комисия, Съвета на Европа и Датското външно министерство в рамките на Проекта за Югоизточна Европа FRESTA.

Финансовото състояние на АБРО от гледна точка на перспективите за финансова устойчивост и независимост, е чувствително по-добро от минали години. В момента членския внос, собствените приходи и спонсорствата възлизат на около една трета от всички приходи на Сдружението, което е доста повече от минали години, когато в не надвишаваха общо 15%. С това АБРО вече се доближава до стандартите за една действително устойчива организация.

На всички донори и спомоществователи в осъществяване мисията на Сдружението, ние изказваме искрената си благодарност.

Работата на Сдружението през отчетния период беше в няколко основни аспекта:

- Инициативи, насочени към създаване на благоприятна законова основа за електронните медии
- Инициативи, насочени към подобряване на условията за развитие на радио-телевизионния бизнес в България, включително промоция на радиото като ефективна рекламна медиа
- Информационен обмен
- Международна дейност
- Общонационални кампании "В полза на обществото"

Инициативи, насочени към създаване на благоприятна законова основа за електронните медии

През изминалата година АБРО успя да постигне няколко конкретни неща в областта на медийното законодателство, които имаха фундаментално значение за целия сектор. Сред тях безспорен успех е това, че след активно застъпничество и мобилизиране на обществен и медиен натиск полетяха към кошчето два поредни проектозакона за радиото и телевизията, лансирани съответно от народните представители Иван Павлов и Милена Милотинова с иначе наглед благовидни мотиви, но с единствен сигурен резултат смяната на сформирания през 2001 Съвет за електронни медии и управата на двете държавни медии. Най-големият проблем свързан с тези проекти, който всъщност беше сред основните причини за тяхното категорично неприемане и публично бламиране от страна на АБРО, беше пълната непрозрачност на тяхното изработване и липсата на адекватни консултации с гилдията на радио- и телевизионните оператори.

Друг успех на Сдружението е най-сетне извоюваната възможност за операторите по параграф 16 да получат своите лицензии, без да бъде провеждан конкурс в тяхното населено място, а тези оператори, чиито издадени след проведен конкурс лицензии бяха оспорвани по съдебен ред в продължение на повече от две години след края на конкурса, да могат нормално и законосъобразно да продължат работата си. Това стана възможно след продължителна почти двегодишна сериозна и систематична работа на АБРО със законодателите и регулаторните органи за защита интересите на тези оператори.

Донякъде незабелязан остана сериозният успех, който постигнахме с общата застъпническа кампания, подета от всички частни далекосъобщителни оператори за промяна в проекта за нов Закон за обществените поръчки, който предвиждаше при разходване на средства частните далекосъобщителни оператори да спазват всички изисквания, които по принцип трябва да се прилагат само за държавните организации с пари от бюджета. Премахването на този текст по същество изключително много облекчи бизнеса на операторите.

През отчетния период АБРО постави началото на нова кампания за ограничаване и по-нататъшна забрана на рекламата в държавните медии, както и за провеждането на един цялостен одит на пазара още през следващата година.

Обсъждане на проекти за нов Закон за радиото и телевизията

Интензивната работа в тази област започна още след последното Общо събрание на АБРО, което се проведе на 19 октомври 2002 година. На събранието беше приета декларация по повод поредния проектозакон за радиото и телевизията (известен по-късно като проекта "Павлов") адресирана до Президента, Министър-председателя и Председателя на Народното събрание на Република България. (Приложение 1)

Група от експерти – медийни юристи, сред които представители на АБРО и Българска медийна коалиция (БМК) изготви общо становище относно проектозакона "Павлов", което беше депозирано в Народното събрание на 30.10.2002 г. (Приложение 2)

През същата седмица членовете на АБРО започнаха да излъчват в ефир декларацията на АБРО в знак на протест срещу липсата на задълбочени консултации с гилдията по проекта. На 5.11.2002 председателката на Комисията по медиите, Милена Милотинова, и авторът на проектозакона за радио и телевизия Иван Павлов се срещнаха с Управителния съвет на АБРО в офиса на Сдружението. Срещата беше по тяхна инициатива в рамките на редовното заседание на УС на АБРО и беше предизвикана от медийната кампания, която членовете на АБРО проведоха. По време на двучасовата среща бяха обсъдени становището и предложенията на АБРО във връзка с проектозакона за радиото и телевизията на Иван Павлов, изискванията на Европейската директива за трансгранична телевизия в областта на рекламата, премахването на ограниченията в прехвърляне лицензиите на операторите, и т.н. След това беше насрочена среща на УС на АБРО с Комисията по медиите, където отново беше обсъждан проекта на Иван Павлов за нов Закон за радиото и телевизията и постъпилите предложения за промени. Постигна се съгласие по някои от пунктовете от изразеното от АБРО становище в нарочното съвместно писмо на АБРО, БМК и Групата на медийните юристи, а именно:

1. Необходимост от пълна хармонизация на Закона за радиото и телевизията с Европейската конвенция за трансгранична телевизия, ратифицирана от 38-то Народно събрание. Отчитайки условията на българския пазар, и факта че конвенцията не се отнася до радио, текстовете от Конвенцията в главата за реклама и спонсорство следва да бъдат директно и изцяло възпроизведени в Закона за радиото и телевизията
2. Премахване на необосновано рестриктивните мерки при прехвърляне, изменение, продължаване и отнемане на лицензиите, което не съответства на естеството на оперативна работа на електронните медии и на пазарните тенденции и принципи, каквито са например естественото окрупняване и участието на фондовата борса.

3. Предвиждане на ясен механизъм за уреждане на висящите от години производства и процедури по лицензиране и обжалвани конкурси, чрез приемане на текст, който предвижда лицензиране без конкурс за действащите нелицензирани оператори по § 14 и § 16 от ПЗР на ЗД при преценка за законосъобразно осъществяване на дейността от тези лица.

На срещата беше направена принципна уговорка за формиране на съвместна работна група по отразяване на предложенията ни в проекта и изглаждането му като цяло, като беше признато, че АБРО и БМК са организации, които могат да излъчат едни от най-добрите експерти в областта на медийното законодателство и практика. За съжаление това остана само празна декларация от страна на законодателя и така и не се стигна до реално създаване на такава смесена работна група.

На 6 януари 2003 г. АБРО депозира поредното си писмо до Милена Милотинова във връзка с неуредените до този момент проблеми на операторите, работещи по § 16 и § 14. Писмото беше в отговор на покана от страна на г-жа Милотинова от 20.12.2002 г. АБРО да предостави на вниманието на комисията "предложения за уреждане статута на операторите, осъществяващи радио- и телевизионна дейност на основание § 14 и § 16 от Закона за далекосъобщенията, при спазване на заложеното в ЗРТ конкурсно начало".

В писмото си АБРО напомни отново своето официално предложение от октомври 2002 година, както и факта, че многократно на срещи с комисията са излагани аргументи за това операторите, все още работещи по § 16 в градове, където до този момент не е проведен конкурс, да получат лицензиите си без да е необходимо да участват в конкурс за съответното населено място. (Приложение 3)

Нов медиен проектозакон, напълно различен от проекта на Иван Павлов, но отново изготвен непрозрачно и без консултиране с гилдията, беше депозирал в Народното събрание от Милена Милотинова и група народни представители на 3.02.2003 г. АБРО организира кръгла маса за обсъждане на новия проект "Милотинова" за ЗРТ на 7 февруари, с финансовата подкрепа на датското външно министерство. В кръглата маса се включиха над 100 участника. Стенограмата от кръглата маса, която предизвика огромен интерес сред медиите беше качена на сайта на АБРО. Незабавно след дискусиата на 7 февруари офисът на АБРО преведе и изпрати в Страсбург и Брюксел, съответно в Съвета на Европа и Европейската комисия новия проектозакон.

На 11.03.2003 г. в отговор на нарастващия натиск от страна на АБРО, БМК и цялата медийна гилдия за консултации и обществен дебат по проектозакона, в Министерски съвет се проведе среща на представители

на медийната общност с премиера Симеон Сакскобурготски. На срещата с премиера се събраха повече от 70 медийни експерти, законодатели, журналисти и представители на различни медийни организации, сред които и няколко представители на АБРО. Председателят на УС на АБРО представи накратко позицията на АБРО. "Законопроектът не отговаря на основния принцип на свободния пазар, на равнопоставеността между медиите и не решава проблемите на пазара," заяви той. "Необходимо е законът да отчита преди всичко реалностите, в които работят електронните медии у нас, както частните, така и държавните или обществени медии. Необходимо е да бъде направен един преглед на прилагането на досега действащото законодателство и да се извадят поуки от несполуките, които се получиха при прилагането му." Беше приветствано подновеното предложение на АБРО да се създаде експертна група, която да изготви препоръки за подобряване на проектозакона. "Идеята да има допълнителни разглеждания от една експертна комисия между двете прочитания [на проектозакона в Народното събрание] може да е също нещо работещо, интересно – ще го преценим, разбира се без мое вмешателство в теми на законодателната власт," заключи министър-председателят. Становището на АБРО, предадено на Министър-председателя, очертава основните [стари] проблеми по проекта за нов закон за радио и телевизия (Приложение 4).

На 16.05.2003г. АБРО повторно депозира в Комисията по медии официалното становище на Сдружението по Проектозакона за радиото и телевизията. На 21 май 2003 г. парламентът гласува против разглеждането на Закона за радиото и телевизията, като реши да изчака експертизата на Съвета на Европа по проекта "Милотинова". Президентът на Комисията по мониторинг към ПАСЕ Жозе Дъорио пък заяви в писма до председателя на парламента Огнян Герджиков и до министър-председателя Симеон Сакскобурготски, че не е отправяно официално искане от страна на българските държавни институции за експертиза на Закона за радио и телевизия.

В деня, когато стана известна експертизата на Съвета на Европа, която по същество беше доста критична по отношение проектозакона на Милотинова, Юлияна Дончева, която беше сред вносителите на законопроекта за радио и телевизия, предложи на Медийната комисия проектът да бъде изтеглен и да се направи нов. На извънредно заседание на комисията на 11 юли 2003, на което присъстваха представители на АБРО, комисията обсъди получените коментари на Европейската комисия и Съвета на Европа и депутати напомниха, че е време да се направи нов проект, защото този първи вариант е много компрометиран.

Закона за обществените поръчки

На 16.09.2003 АБРО депозира становище до Икономическата комисия на Народното събрание относно подготвяния нов Закон за обществените

поръчки (Приложение 5). Проектозаконът отново връщаше стария текст, предвиждащ всички частни далекосъобщителни оператори да бъдат субекти на Закона, който беше премахнат от Закона миналата година след активната намеса на АБРО. Евентуалното връщане на текста в проекта за нов ЗОП означаваше, че те трябва също да спазват всички формални и тежки изисквания, които според АБРО следва са прилагат само за държавните организации, които харчат пари от бюджета. Това щеше изключително да усложни реализирането на планирани инвестиции от страна на операторите, например. След няколко срещи и консултации позицията на АБРО беше приета от депутатите и опасността от тази излишна тежест при правене на бизнес беше избегната.

Промени в действащия Закон за радиото и телевизията

Във връзка с решенията на Върховния административен съд по конкурсите от 2001 година, от 22.01.2003 г. АБРО организира нова протестна радио кампания, призоваваща законодателите да вземат бързи мерки за разрешаване на проблема, и по-конкретно да се разгледа Стратегията за развитие на медиите в България и спешно да се направят промени в действащото законодателство, за да могат конкурсите за лицензиране най-после да бъдат завършени. АБРО призова всички държавни институции, отговорни за несигурното положение на радиооператорите, да се вслушат в разумния и конструктивен глас на гилдията, за да се избегне най-голямата криза в електронните медии, каквато би предизвикало едно спиране на действащ лицензиран оператор.

На 10.07.2003 г. Съветът за електронни медии публикува декларация, с която категорично възразява срещу "опитите на Председателя на комисията по медиите в НС Милена Милотинова да подменя фактите и да въвежда в заблуда обществото". Като повод за декларацията СЕМ посочи "зачестилите през последната седмица публични изявления на Милотинова, че напрежението в медийния сектор и по-точно нерешаването проблема с лицензирането на около 40 регионални електронни медии се дължи на факта, че все още няма нов Закон за радиото и телевизията".

В декларацията СЕМ обяснява, че проблемът на тези действащи радио и телевизионни оператори продължава да не е решен, защото бе спрял процесът на лицензиране до приемане на Стратегията, изготвена и приета от СЕМ и КРС през ноември 2002г. и внесена в Народното събрание. Според Съвета изход от създалата се ситуация може да бъде намерен бързо с приемането на Стратегията.

В официално писмо до Комисията по медиите и Председателя на 39-тото Народно събрание Огнян Герджиков, на 11.07.2003г. АБРО отново призова за незабавни мерки за спасяване дейността на десетки медии и труда на стотици журналисти. Задаващият се проблем се отнася до около 40 действащи радиостанции от цялата страна, които добросъвестно

участваха и спечелиха обявени през 2000 година конкурси и чиито лицензи биват в момента "отменени" от Комисията за регулиране на съобщенията с нарочни писма, които обясняват това действие с решенията на Върховния административен съд, се казва в писмото. АБРО смята, че статуквото на радиопазара в момента е близо до "истеричния хаос" поради проблемите, създадени от спряното лицензиране и отменените конкурси и лицензи. Сдружението предлага да бъде внесен за разглеждане и приемане от Народното събрание конкретен текст на нова преходна разпоредба в сега действащия Закон за радиото и телевизията, с която ще бъде гарантирана независимост и медиен плурализъм в един изключително важен предизборен момент. (Приложение 6)

Исканата от АБРО промяна в закона беше иницирана преди лятната ваканция на парламента, а от 12 ноември 2003 година, с публикуването в Държавен вестник промени в ЗРТ тя най-сетне е вече факт.

Работа с регулаторните органи

На 21.10.2002 г., от офиса на АБРО бе изпратено официално писмо до Председателя на Комисията за регулиране на съобщенията, изготвено и прието единодушно от членовете на Сдружението на годишното Общо събрание в Русе на 19-20.10.2002 г.

На 9.11.2002 г. СЕМ и КРС предложиха окончателен вариант на Стратегията за развитие на радио и телевизионната дейност чрез наземно радиоразпръскване. Становището на АБРО относно окончателния текст на стратегията беше депозирано както пред СЕМ и КРС, така и пред Комисията по медии. (Приложение 7)

УС на АБРО споделя принципното мнение, че не Народното събрание е институцията, която трябва да приема Стратегия за развитие на радио- и телевизионните оператори, защото това противоречи на принципа за независимост на медийните регулаторни органи. Независимо от това АБРО настойчиво напомняше неотложността на разглеждането на Стратегията, защото неприемането ѝ допълнително блокираше развитието на сектора.

На 13.01.2003 г. представители на УС на АБРО се срещнаха с Комисията за регулиране на съобщенията във връзка с висящите дела във Върховния административен съд, по които КРС очакваше подробни указания за това как да бъдат финализирани обжалваните конкурси за издаване на далекосъобщителни лицензи: кои оператори ще могат да участват, по какви критерии ще бъдат оценявани кандидатите и т.н.

На срещата представителите на КРС съобщиха, че 57 от общо 187 радиостанции са длъжници на КРС. От Комисията обясниха, че ако операторите не се издължат, или поне официално с аргументирано

писмо не поискат разсрочване на своите задължения, ще следва акт за установяване на публично държавно вземане и към операторите ще предяви претенции Агенцията за държавните вземания. Върху сумите, които ще бъдат посочени в уведомителните писма, допълнително ще бъдат начислявани лихви за закъснение към деня на плащането.

Такси няма да дължат станциите, които не са започнали излъчване поради висящи административни дела, или поради неodobрен технически проект, когато забавянето е по вина на КРС. АБРО изиска от КРС допълнително официално тълкуване на статута на тези оператори, както по отношение на финансовите им задължения, така и по отношение ангажиментите им към сроковете, поставени с лицензията.

След настояване на АБРО, КРС се съгласи да преразгледа изискването си към операторите, работещи по § 16 от Закона за далекосъобщенията да сменят предавателите си с други, които са с по-малка мощност.

Положението на 40-те оператора с висящи лицензионни процедури беше отново разгледано на среща на Управителния съвет на АБРО с Комисията за регулиране на съобщенията на 15 юли 2003 година. Всички се обединиха около становището, че спешните промени в закона, които да дадат право на операторите да излъчват до завършване на процедурите, са вече повече от наложителни.

На срещата стана ясно, че от година и половина в КРС се трупат близо 80 технически проекта на лицензирани оператори, които са одобрени от всички ведомства с изключение на Междуведомствената комисия по настояване на Ръководство Въздушно движение (РВД). Причината, която те изтъкват, са fm смущенията високо над София. В тази връзка се взе решение за среща между всички ведомства и АБРО, на която Сдружението да поиска да бъдат колкото може по-скоро допуснати поне техническите проекти за станциите извън София.

На 16.07.2003г. Комисията по медии единодушно прие Стратегията за радио и телевизионна дейност с една "редакционна" поправка - навсякъде в текста думата "трети" национален оператор бе коригирана на "нов" национален оператор. Добрата новина е, че с приемането на стратегията би се отблокирал лицензионния процес, засягащ множество оператори. От друга страна обаче редакционната поправка предполага лицензиране на нов, четвърти национален телевизионен оператор до 2005г., което според многократно изразяваното от АБРО мнение следва да бъде направено само след проведен одит на медийния пазар.

Темата за наложителния одит на пазара, преди предприемане на каквито и да е радикални стъпки, които биха имали влияние върху него от страна на регулаторните органи, беше обсъждана отново на кръгла маса, организирана от Агенцията за малките и средни предприятия към МС на

11 ноември 2003. Друга важна тема, която беше обсъдена там беше ролята на държавата в рекламния и медиен пазар, и пазарното изкривяване, до което водят субсидиите за БНР и БНТ. По преценка на присъстващите експерти тези субсидии до голяма степен могат да бъдат дори квалифицирани като държавна помощ. Тази кръгла маса постави началото на нова кампания на АБРО за ограничаване и по-нататъшна забрана на рекламата в държавните медии, както и за провеждането на един цялостен одит на пазара още през следващата година.

По предложение на АБРО (Приложение 8), КРС официално се съгласи да удължи срока за инсталиране на филтърни съоръжения на предавателите – от първоначално поставения на всички оператори срок от един месец, до края на ноември 2003 година, той беше удължен на 4 месеца, т.е. до края на февруари 2004, който е разумен и реално изпълним срок.

На 14.10.2003г. АБРО депозира официално писмо в Комисията за регулиране на съобщенията относно разпореденото на 7.10.2003г. намаляване на мощностите на излъчване на 10 частни радиостанции, предаващи програма от РРТС "Здравец" за региона на Пловдив. "Горното действие е извършено в грубо нарушение на закона и е в противоречие с условията на издадените лицензии, без уведомление на посочените радиостанции и възпрепятства нормалната работа на засегнатите радиа," гласи становището. АБРО призовава КРС да разпорежи възстановяването на досегашните мощности на предавателите на "Здравец". В писмото АБРО декларира готовността си да обсъди с регулаторния орган евентуалните проблеми, които са довели комисията до предприемането на такова действие. "В противен случай операторите ще бъдат принудени да търсят правата си в компетентния съд," завършва писмото. То беше последвано от разширена среща с КРС на 11 ноември 2003 година, на която се стигна до няколко конкретни решения:

1. Да се проведе обща среща с РВД, за да се анализират съществуващите според тях смущения в ефира на Пловдив и София
2. Да се анализират направените измервания в Пловдив, с оглед евентуално преразглеждане на разрешената максималната мощност за постигане на напрегнатост, съответстваща на българските и международни стандарти,
3. Ако се налага да се проведат и нови съвместни измервания в Пловдив и в другите най-невралгични точки в страната.

Във връзка с предстоящото издаване на лицензии на всички оператори, излъчващи на отпаднало правно основание със срок за зъвършване на конкурсните процедури, АБРО депозира писмо с молба за уточняване на параметрите на исканата от СЕМ документация, и покани представителите на КРС и СЕМ да се включат в специална сесия на тази тема преди Общото събрание на АБРО на 28 ноември 2003 година.

Инициативи, насочени към подобряване на условията за развитие на радио- и телевизионния бизнес

В резултат на целогодишната работа на АБРО, в тази област се свършиха много конкретни действия, които очакваме да доведат до конкретни и измерими резултати в средносрочен план.

От името на всичките си членове, АБРО заведе дело срещу Дружеството за колективно управление правата на продуцентите на звукозаписи ПРОФОН в Комисията за защита на конкуренцията, с което продуцентите, които се бяха самозабравили в претенциите си към ползвателите на сродни права, бяха възпрени за известно време. И двете страни в спора сме в очакване на решението на Комисията, но независимо от изхода от спора в КЗК ПРОФОН ще трябва да преговоря с цялото сдружение, с което радио- и телевизионните оператори стават равностойни на ПРОФОН преговарящи.

През 2003 година АБРО постави началото на кампания за промоция на радиото като рекламна медия. Резултатите от изследванията, които АБРО направи в рамките на кампанията бяха посрещнати с изключителен интерес както от рекламодатели, така и от рекламни агенции. При подходящ мониторинг на нетните рекламни приходи през тази и следващата година, ще бъдем в състояние да измерим ефекта от кампанията през 2004.

Едногодишното сътрудничество на АБРО с Агенцията за медийни анализи и консултации АРБИТРАЖ се оказа също една дългосрочна печеливша инвестиция за всички членове на Сдружението, защото се видя, че желаният висок стандарт за пазарни проучвания и измервания на аудиторията е възможен, и че всички медии, а напоследък и рекламодатели, които ефективно ползват данните на Арбитраж, отбелязват ръст в позицията си на пазара. През тази година се утвърждаваше авторитета на АРБИТРАЖ и се

Преговори на АБРО с ПРОФОН

Дружеството за колективно управление на продуцентски права ПРОФОН, което обединява около 30 компании - лицензианти на музикалните мейджър компании и български продуценти, поиска от членовете на АБРО да заплащат за продуцентски права такса от 4% от приходите от стопанската си дейност.

АБРО винаги е декларирало, че самото начало на диалог между продуцентите и радиостанциите е обещаващо - най-после предстои да се уточнят плащанията на продуцентските права и ще престанат споровете между радиостанции, изпълнители и продуценти. Едновременно с това обаче сумата трябва да е поносима за радиостанциите, като се имат предвид икономическите реалности в страната, състоянието на пазара, огромният брой медии и нелекото икономическо състояние както на медиите, така и на рекламодателите. Поради това АБРО заяви готовността на медиите да плащат за продуцентски права не повече от 1,0% от годишните приходи от реклами, декларирайки, че всяка друга сума би била неприемлива и непосилна в България и, че всички други искания според АБРО биха довели до счетоводни фокуси, лъжи и открито неплащане от някои, което не е в интерес нито на носителите на правата, нито на радиостанциите.

В много писма до ПРОФОН Сдружението е изразявало надежда, че желанието за разумно уреждане на въпросите за правата е взаимно, и по-голямо от желанието за прибиране на големи суми на книга, и че двете организации биха могли да си сътрудничат за изпълнение на двустранните ангажименти, когато бъдат подписани договорите с медиите.

ПРОФОН обаче категорично повтаря вече три години претенциите на продуцентите да им се заплащат за сродни права 4% от стопанските приходи на съответната радиостанция, която има над 36 минути музика на час. Тази неотсъпчивост води до загуби от около 150,000 лева годишно за продуцентите у нас само от радиостанциите.

Членовете на ПРОФОН в нарочни писма до някои ползватели заявиха, че при несклучване на договор до 1 август 2003 година, те забраняват излъчването на произведения от своите каталози в ефира на съответната медия. Тези писма бяха съпроводени и с достойно количество заплахи за отнемане на лицензии и спиране на медии.

Във връзка със заплашителните писма до членове на АБРО, с които бяха поставяни ултимативни условия и срокове за сключване на договор с ПРОФОН, на 12.06.2003 г. АБРО изпрати официално писмо до всички продуцентите - неговите членове. В писмото АБРО декларира за пореден път волята на Сдружението да преговаря с ПРОФОН до постигане на съгласие за справедливи за двете страни условия, като същевременно заявява, че категорично не приема тона, с който ръководството на ПРОФОН си позволява да "води преговори" с ползвателите на сродни права (Приложение 9).

На последвалата среща между Управителните съвети на ПРОФОН и АБРО на 17.06.2003 бяха обсъдени подробности по различни точки на проектодоговора между медиите-ползватели и ПРОФОН и беше взето

решение да се създаде работна група с по трима представители на организация.

На първата среща между работните групи, която се проведе на 7 юли 2003, въпросите за представителността на ПРОФОН, легитимността на исканията им, както и размера на възнаграждението бяха обсъдени без да се стигне до споразумение. Следващата среща на работните групи беше на 14 юли. Единствените, макар и неясно формулирани отстъпки от страна на ПРОФОН бяха волята да бъдат договаряни стъпаловидни възнаграждения, които постепенно, за период от две до три години да достигнат до желаните стойности, както и съгласието да се въведе нова колона в тарифата им, която да е оператори с до 10% музикално съдържание.

На 10 юли 2003 АБРО се обърна към Международната конфедерация на Дружествата на авторите и композиторите – CISAC с искане за информация относно съществуващите такси за сродни и авторски права, както и за възможните отстъпки за операторите в страните от Европейския съюз, но за съжаление към момента не сме получили исканата информация. Все пак, това което получихме беше справка, показваща, че съотношението между авторските и сродните права навсякъде в Европа, с изключение единствено на една-две страни, е винаги в полза на авторските права. Освен това Музикаутор изпрати официално писмо в подкрепа на АБРО в преговорите с ПРОФОН (Приложение 10).

На среща с ръководството на Музикаутор на 24 юли 2003 беше напомнено, че предстои ревизиране на действащите договори между операторите и Музикаутор в две посоки:

- актуализиране на възнаграждението за авторите в относително разумни и приемливи граници, до достигането му до 1-1,5% за всички радио-оператори, и
- въвеждане на клауза, според която при постигане на договор с ПРОФОН при условия, по-изгодни от тези на Музикаутор, условията на Музикаутор автоматично се актуализират. Това е условие, което вече присъства в някои от по-скоро сключените договори.

На среща с Управителния съвет на ПРОФОН на 21.07.2003г., УС на АБРО представи официалната позиция на АБРО относно размера на възнаграждението за продуцентските и изпълнителски права. При определянето на размера на възнагражденията АБРО настоява да се изхожда от обективни фактори, каквито са наличната европейска практика, специфичните условия на българския пазар, спазване на изискванията на антимонополното законодателство и защита на конкуренцията на радио и телевизионния пазар. Според АБРО, възнаграждението, дължимо на ПРОФОН, не може да бъде по-високо от това, което се плаща на Музикаутор и трябва да бъде калкулирано или като твърда сума, или като процент от рекламните приходи на

операторите, като рекламните приходи следва да изключват спонсорства, бартерни отношения, свързани със спонсорствата и приходи от продукционна дейности. Възнагражденията, дължими на ПРОФОН, следва да се определят според формата на радиостанцията или делът на музикалното съдържание в програмата на телевизията, и следва да се въведе и колона "до 10% музикално съдържание". ПРОФОН трябва да даде достатъчно гаранции, че разплащането с дружеството окончателно ще изчерпва всички задълженията на операторите, свързани с продуцентски и изпълнителски права.

На 24.07.2003г. Общото събрание на ПРОФОН, на което присъстваха и представители на АБРО, заяви с ултимативен тон, че дружеството не приема предложенията на АБРО. ПРОФОН остава на старата си позиция:

- Възнагражденията по тарифа се определят на база 4% за станции с над 60% музика до 2% за станции с до 30% музика, но не по-малко от определен месечен гарантиран минимум, който остава непроменен независимо от представените от АБРО аргументи, че за някои пазари и станции той би възлизал например на 15% от приходите на станциите
- Тези възнаграждения ще се определят върху брутните приходи на медиите, включително всички бартери и спонсорства, приходи от телефонен трафик и т.н. Предлага се единствено приходите от собствена продукционна дейност и бартери за благотворителност да бъдат изключени от облаганата сума.
- Срокът, който членовете на ПРОФОН са поставили за край на договарянето (1 август 2003) не се променя. Отстъпките, които ПРОФОН предлага са следните:
  - o При сключване на тригодишни договори при предложените от ПРОФОН условия се предлага отстъпка от дължимите възнаграждения в размер на 50% до края на 2003 година, и 25% за цялата 2004.
  - o Въвеждане на нов ред в тарифата - за станции в градове с до 30,000 жители. Исканите проценти са същите, а гарантирания минимум е пропорционално по-нисък, като най-високия е 600 лв. годишно - за станции с над 60% музика, които работят в градове с до 30,000 жители.
  - o Въвеждане на нова колона за телевизии – до 10% музикално съдържание, с възнаграждение от 1,5%
  - o Обществените телевизии и радиостанции и кабелните радиостанции заплащат 50% от тарифната ставка.
  - o Музикалните медии със 100% българска музика ползват отстъпка от 50% независимо от продължителността на договора.

На 31 юли 2003г. в София Управителният съвет на АБРО покани всички членове на извънредна среща с цел да ги запознае с подробности и последните развития по преговорите с ПРОФОН. Участваха около 40

представители на радио и телевизионни оператори от цялата страна, включително и оператори, които не са членове на АБРО. Всички присъстващи отново изразиха волята си да заплащат за правата на продукцията, която ползват, независимо от липсата на сътрудничество от страна на ръководството на ПРОФОН.

Всички присъстващи единодушно упълномощиха АБРО да продължи да води преговорите с ПРОФОН до достигане на колективен рамков договор. Медиите декларираха твърдата си позиция срещу проявяваното от ПРОФОН нежелание за сътрудничество и категорична неотстъпчивост по отношение на едни, и непоследователност в преговорите по отношение на други ползватели.

Според частните медии претенциите на ръководството на ПРОФОН са безпочвени и икономически неаргументирани. Членовете на АБРО останаха единни и отново призоваха продуцентите към разум и конструктивност в преговорите в интерес на всички заинтересовани страни.

Веднага след срещата АБРО изпрати писмо до ПРОФОН, с което ги информира за решенията на заседанието (Приложение 11). Освен това АБРО изпрати писма до водещите продуцентски компании, с което ги информира за развитието на спора в България.

Този спор около размера на обезщетението за продуцентски права в крайна сметка предизвика намесата на арбитър - Управителният съвет взе решение АБРО да сезира Комисията за защита на конкуренцията за необоснованите и икономически неаргументирани претенции на ПРОФОН, злоупотреба с монополното положение и неравностойно третиране на операторите.

Преписката в Комисията за защита на конкуренцията срещу ПРОФОН беше заведена на основание чл.9, ал.1 т.1, 2, 4 и 5 от Закона за защита на конкуренцията.

След промени, настъпили в състава на държавния орган, които за известно време забавиха производството и провежданото разследване поради смяна на докладчика, отговарящ за преписката на АБРО, понастоящем вече е известен новият член на Комисията, който следва да изготви доклад с препоръка за проекто-решение на контролния орган.

Продължава събирането на доказателства и аргументи за твърдените от нас нарушения на закона. Такива са изискани и от някои от членовете на АБРО пряко от КЗК, с оглед подписани вече споразумения с ПРОФОН, забраняващи предоставянето на поверителна информация на трети лица, различни от държавни органи.

Принципно Законът за защита на конкуренцията изисква разследването да приключи до 90 дни от завеждането на преписката. Началният момент, от който започва да тече срокът за преписката, заведена от АБРО, е датата на постъпване на молбата до Комисията, т.е. от 11.08.2003 година. При фактическа или правна сложност срокът може да бъде продължен с още 30 дни по решение на комисията.

След приключване на разследването или проучването на страните се дава възможност да се запознаят със събраните по преписката материали.

След приключване на разследването или проучването докладчикът представя преписката на председателя на комисията, който в двуседмичен срок насрочва открито заседание.

Решението на комисията подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от неговото съобщаване.

В момента събирането на доказателства и аргументирането на критерии за прилагане на санкционните норми на ЗЗК се осъществява особено интензивно. Затова между офиса на АБРО и КЗК оживено се разменя кореспонденция с уточняване на отделните елементи на заявените от нас нарушения.

Промоция на радиото като ефективна медиа

В изпълнение на решенията на Общото събрание на АБРО от 19-20 октомври 2002 година, и предвид състоянието на радиопазара, през тази година АБРО постави задачата за повишаване имиджа на радиото сред първите си приоритети. Планът за работа включваше няколко основни опорни дейности.

Първата стъпка беше проучването на отношението, опита и оценката на рекламните агенции в рекламирането в радио чрез провеждане на структурирани лични интервюта с представители на близо водещи 20 рекламни агенции.

След това екипът на АБРО анализира закупените от Агенция "Арбитраж" данни за поведението на аудиторията, слушаемостта, сравнителните предимства на рекламирането по радио, и мястото му в целия медиен микс, на базата на събраните от агенцията данни през май-юни 2003 година. Целта беше да се достигне до специфични за България заключения, а не да се градят хипотези за ефективността на различните медии единствено на база знанията на рекламните специалисти за това "как е в САЩ и Западна Европа". Оказа се, че такъв специализиран анализ се прави за първи път у нас. Уникалността на проекта на АБРО

беше оценена и достойно отразена от специализирани издания като "Медиа свят" и вестник "Капитал".

На 25 септември 2003 година в зала Мати Д беше организирана презентация, на която резултатите от изследването бяха представени пред медии, рекламни агенции и медийни репортери (Приложение 12). Към събитието проявиха интерес около 15 рекламни агенции от София.

Българският "Radio Fact Book 2003" е пред окончателно завършване. Скоро очакваме завършването на цял промоционен аудио пакет, който се реализира по поръчка на АБРО. Той ще включва песен с продължителност около 3 минути по текст на Живко Колев, музика и аранжирмент на Косьо Марков, и в изпълнение на Стенли. Освен това пакетът ще съдържа и няколко кратки аудио форми, като кратки аудио клипове, които могат да се ползват от станциите за промоция на радиото като цяло и за самопромоция, и записи на споделени впечатления на рекламодатели за ефективността на техни радиокампании.

Следващ етап на проекта ще бъде провеждането на обучения за успешни продажби, ползвайки по най-ефективен начин данните на агенциите за изследване на пазара, които ще бъдат насочени към рекламни специалисти и мениджъри на радиостанции, членове на АБРО, както и организирането на серия от срещи и консултации с водещи световни експерти.

Проектът е продължителен в реализацията си, но продуктите от него ще могат да се ползват повече от един сезон, както показват подобни кампании на NAB и RAB в САЩ например.

На базата на успешния опит на АБРО от тази кампания, обмисляме изработването на разширено българско издание "Media Fact Book 2004", което да анализира сравнителните предимства на всички комуникационни канали у нас, което очакваме да предизвика интереса на рекламодателите за ефективното разпределяне на техните рекламни бюджети.

Информационен обмен

Информационните продукти, които АБРО предоставя на членовете и други заинтересовани от развитието на радио- и телевизионния сектор, бяха изцяло обновени като концепция, формат и съдържание. АБРО разполага с нов сайт, който се обновява с актуални новини всекидневно, с което се превръща в портал за обмен на специализирани актуални новини. Седмичният бюлетин е в много по атрактивен и удобен html формат, а годишният каталог на АБРО се утвърди като единственото и най-изчерпателно справочно издание за медии.

Седмичният бюлетин на АBBRO в обновен html формат се изпраща по e-mail до всички членове и партньори на Сдружението, а новините от него се публикуват незабавно на уеб-сайта на Сдружението. Сайтът на АBBRO също беше обновен в началото на 2003 година, и продължава да се развива и подобрява през годината. В него могат да бъдат намерени актуални медийни новини, информация за законите и тарифите, които касаят дейността на радио и телевизионни оператори, борса, връзки с български и международни организации и фирми, актуална база данни на членовете с връзки към техните уеб-страници, и друга информация.

Офисът на Сдружението разпраща до всички членове и бюлетина на СЕМ, който обаче излиза толкова рядко и късно, че информацията в него не е актуална и вече отдавна известна на операторите от седмичното информационно издание на АБРО. Според мнението на много от членовете и партньорите на Сдружението, Бюлетинът на АBBRO е един от малкото, ако не и единственият източник на информация в помощ на радио и телевизионните оператори, включващ актуални становища, мнения и решения на СЕМ, КРС, както и новини, анализи и съвети за операторите. До членовете на Сдружението се разпраща и всяка полезна информация, която достига до офиса на АБРО.

Годишният каталог на АBBRO, този път с по-широко участие от предишни години, беше изготвен само на български език засега, поради ограничените средства, които можем да си позволим за издаването му. Неговото създаване беше посрещнато със сериозен интерес и вече има заявки за закупуване на екземпляри от него.

Международна дейност

В международен план АБРО продължи да набира авторитет и започва да се превръща във фактор и търсен партньор на регионално и европейско ниво. За първи път АБРО беше официално представено на Европейската конференция на Националната асоциация на радио и телевизионните оператори в САЩ (NAB), която тази година беше в Лондон. Очакваме решение на NAB в отговор на отправената от АБРО покана една от следващите такива конференции на NAB в Европа, например през 2005 година, да се проведе в София, което би било изключително признание за АБРО, уникална възможност за членовете да установят безценни контакти и да се запознаят отблизо със световния опит, както и сериозен стимул за инвестиции в медийния сектор у нас. Постигнахме споразумение с NAB, всички членове на АБРО да се ползват от изключително преференциални условия при следващи събития, например за следващата Европейска конференция през 2004, която ще бъде в Лисабон. Освен с традиционните си партньори от NAB и SEENAPB, през тази година АБРО установи отлични работни отношения с Европейската асоциация на търговските телевизии, Европейската асоциация на радиостанциите, Асоциацията на радиостанциите във Великобритания, Европейския съюз на местните независими радио и телевизии. Сред тези организации АБРО се ползва с името на сериозен и надежден партньор както за реализиране на проекти, така и за организиране на застъпнически и информационни кампании.

SEENAPB

На 26-27.10.2002г. в х-л "Родина" в София се проведе Втората Годишна конференция на SEENAPB, на която радио и тв- операторите от региона подкрепиха действията на АБРО във връзка с предложени нов проектозакон за радиото и телевизията в България. Декларацията беше приета с пълно единодушие на Годишната конференция и адресирана до Президента, Министър-Председателя и Председателя на Народното събрание на Република България (Приложение 13).

Тъй като мандатът на АБРО като секретариат, а на Константин Марков като председател на Координационния съвет на SEENAPB изтече, беше избрана нова председателстваща асоциация. Секретариат на SEENAPB вече е Асоциацията на частните електронни медии в Босна и Херцеговина (AEMBiH), а Председател на Координационния съвет на мрежата е председателят на AEMBiH. Според устава на SEENAPB, досегашният председател Константин Марков остава член на Координационния съвет за още един мандат.

АБРО продължава да сътрудничи активно със SEENAPB, като обменя опит и работи по изпълнението на редица текущи и нови проекти. Един от тях е изследването и анализа на медийното законодателство в региона – проект, който се превърна в ежегодна традиция за мрежата. Изданието на АБРО, което беше готово през май 2003 година, получи много висока оценка от SEENAPB и всички наши партньори в Европа. Поредният анализ на медийното законодателство ще включва и наболелия проблем с авторските и сродните права, който съществува във всички страни от Югоизточна Европа.

От 14.12.2002 г. до 15.01.2003 г. Изпълнителният директор на АБРО Антоанета Арсова и датският консултант Хенрих Рисбак бяха поканени за консултации в асоциациите на частните радио и телевизионни оператори в Черна Гора, Македония, Албания, Хърватска и Косово. Инициативата се реализира със съдействието на Baltic Media Centre по проекта на датското правителство за подпомагане развитието на организациите от Мрежата на асоциациите на радио и телевизионните оператори в Югоизточна Европа – SEENAPB.

Консултациите се основаваха на проведените от АБРО изследвания на асоциациите-членки на SEENAPB през втората половина на 2002 г., и опита на АБРО както като секретариат на мрежата, така и като най-успешно развиваща се медийна асоциация. След обиколка в страните от региона двамата консултанти разработиха стратегия и конкретен план за действие за подобряване комуникацията в мрежата. Участието на Изпълнителния директор на АБРО в тази програма е сериозно признание за успехите на Сдружението през последните години.

Друг актуален проект на SEENAPB е мрежата за обмен на новини. Той вече има нов уебсайт, който скоро ще позволи на всички местни радиостанции да участват в проекта. Засега достъпът до уеб-сайта е ограничен, защото все още не е изцяло завършен. Повече информация за това как функционира обменът на новините и как можете да участвате ще ви изпратим допълнително.

SEENAPB и тази година организира традиционната международна конференция "Форум за диалог", която този път се проведе в Загреб през март 2003. Представители на Управителния съвет на АБРО участваха в конференцията, която тази година беше посветена на авторските и сродни права на Балканите. Двадесет и петимата участници в срещата представиха в детайли законната уредба, свързана с авторските и сродните права във всяка от седемте страни, представени на конференцията. Последва обширна дискусия на съществуващите пречки за приложение на законите за авторско право и сродни права. Представителите на асоциациите акцентираха върху важността и необходимостта от сътрудничество с дружествата за колективно управление на права и очертаха основните цели и принципи за

партньорство помежду си в опит да подобрят законовата уредба и нейното успешно приложение във всяка от 12-те страни-членки на SEENAPB.

На 27-28.06.2003 г. представители на АБРО участваха в Общо събрание на SEENAPB в Загреб, където от името на АБРО беше представен доклад за развитието на медийната среда у нас. В срещата на Мрежата на асоциациите на радио- и телевизионните оператори от Югоизточна Европа (SEENAPB) участваха представители на 10 асоциации от 9 източноевропейски страни.

На срещата отново беше повдигнат въпросът за авторските и сродни права - в момента текат преговори между ползвателите и носителите на права в почти всички страни от региона. Взе се решение да бъде систематизирана информацията за хода на преговорите в тези страни, а също и за актуалните данни за възнагражденията, договорните условия и преговорните механизми в европейските страни, които биха могли да помогнат в преговорите на АБРО с ПРОФОН.

National Association of Broadcasters

От 19 до 21 октомври в Лондон се проведе Европейската радио конференция на Националната асоциация на радио и телевизионните оператори, САЩ, в която участва за първи път и АБРО. Всичките над 500 участници в събитието получиха промоционни материали на АБРО в делегатските си материали, а по време на конференцията изпълнителният директор успя да установи изключително полезни контакти с участници в конференцията – известни консултантски и изследователски компании, асоциации на радио и телевизионни оператори, медии. Голямата част от експертите, с които изпълнителният директор на АБРО проведе разговори в Лондон, се ангажираха да помогнат на АБРО в инициативите му в подкрепа на радио-бизнеса. Проведени бяха и предварителни разговори за едно "гостуване на европейската конференция на NAB" в София, евентуално през 2005 или 2006 година.

Council of Europe

През изминалата година АБРО продължи тясното си сътрудничество с европейските си партньори, и по-конкретно със Съвета на Европа в рамките на Пакта за стабилност. Освен обмен на информация по медийното законодателство, анализи и експертизи, обмисляме организирането на конкретни събития, които да ангажират и колегите ни и от други страни от Югоизточна Европа.

Изпълнителният директор на АБРО активно участва с дописки и анализи, посветени на медийната среда у нас в едно от най-авторитетните европейски издания на медийна тема – IRIS, издание на Медийната правна обсерватория на Съвета на Европа.

Общонационални кампании "В полза на обществото"

Награда на АBBRO "За принос към обществото"

На 7 февруари 2003г. в Мати Д беше връчена Голямата награда на АБРО "Кристален микрофон - за принос към обществото ` 2002". Журито в състав доц. Г. Лозанов (СЕМ), доц. В. Табакова (ФЖМК) и г-н Петко Георгиев (IREX/ProMedia) връчи сертификати за особен принос за утвърждаване на авторитета и обществената роля на частните радиостанции в България на:

- Радио Мелодия, Силистра за кампанията "Моливът е по-силен от сабята" - кампания, насочена към проблемите на етническите общности в региона
- Ретро Радио, София за кампанията "Толерантност. Покажете добро отношение". Целта на кампанията е остарелите и ограничени представи на хората за толерантност да бъдат заменени с положителни нагласи
- Радио Класик ФМ, което за трета поредна година организира Европейски музикален фестивал, на който среща си дават млади български музиканти с изявени музиканти от световен мащаб
- Радио Вис виталис, Казанлък, което участва с две кампании: "Оцвети в добро", благотворителна Великденска кампания за нуждаещите се в домовете за сираци и възрастни хора; и втората кампания "За първи път", която има за цел да свърже правата на детето с онова, което реално се прави в Община Казанлък за децата в защита на техните права

Освен сертификат от АБРО, Председателят на журито г-н Петко Георгиев връчи на радио "Вис виталис" втори сертификат за поощряване на обществената дейност на радиооператорите от средните и малките градове на страната. Това е нова съвместна инициатива на АБРО и ПроМедиа, в рамките на връчването на Годишната награда на АБРО "Кристален микрофон".

Голямата годишна награда на АБРО "Кристален микрофон" беше връчена на радио ФМ+, Благоевград за успешно проведената кампания "Живей на чисто, защото го заслужаваш!"

Високият интерес и общественият отзвук на наградата на АBBRO "За принос към обществото", както и стремежът на членовете на Сдружението да обслужват обществения интерес по най-ефективен начин, превърнаха Кристалния микрофон на АБРО в една от престижните награди в средите на електронните медии.

Проект "Медии за човешки права"

Проектът беше реализиран от януари до октомври 2003 година и включваше провеждането на информационна медийна кампания както и обучение на журналисти и нестопански организации. Основната цел на проекта беше повишаване на общественото разбиране, стимулиране и създаване на условия за активно участие на българската общественост в посока утвърждаване и защита на всички права на човека.

В реализирането на кампанията получихме подкрепа от:

Членове на АБРО:

Частната национална телевизия bTV; Радио Алма Матер; Инфо Радио; Радио НЕТ; Радио RFI, София; Радио БерКК, Берковица; Радио ФМ+, Благоевград; Радио Гларус, Бургас; Радио Южен бряг, Бургас; Радио Академика, Варна; Радио Велико Търново; Радио Фаворит, В. Търново; Радио Бумеранг ФМ, Габрово; Радио РАЯ, Дулово; Радио Вис виталис, Казанлък; ЕЛТО Радио, Козлодуй; Радио Перник ФМ; Радио MIXX, Поморие; Радио Темпо, Русе; Радио ГЕЯ, Сандански; Радио Севлиево; Радио Мелодия, Силистра; Радио Менес, Силистра; Радио MIXX, Сливен; Радио Омега, Сливен; Радио ФМ+, Стара Загора; Ново Радио Търговище; Радио Форте, Шумен

Други медии:

БНР, Програма "Хоризонт"; Радио Арена, Русе; Радио Шумен; Телевизия 7 дни; Телевизия Евроком, Разград; ТВ "САТ-ТМ", Златоград; ТВ програма "Ден-Разград"; В-к "Култура"; В-к "Гледища", Разград; В-к "Златоградски вестник";

както и от 40 неправителствени организации от цялата страна.

Проектът "Медии ЗА човешки права" беше финансиран от Европейския съюз чрез програма "Европейска инициатива за демокрация и човешки права" на Европейската комисия, и продължи от януари до октомври 2003. През март 2003 беше първата фаза на националната радио-кампания, в която 24 радиостанции, членове на АБРО, излъчиха серия от три анонсиращи проекта аудио спота. Изготвен беше уеб-сайт на проекта, който също беше анонсиран в ефира на радиостанциите; до всички участващи в проекта се разпространяваше ежеседмичен електронен бюлетин.

В периода април - юни 2003г. се проведе общо 5 образователни курса: 2 курса за журналисти и 3 за неправителствени организации за ефективна съвместна работа в защита на човешките права. От 19 май до 14 юни националната телевизия bTV излъчва видео-клип за човешките права, изработен по поръчка на АБРО специално за нуждите на кампанията. От 30 юни до 10 август в ефира на 27 радиостанции, членове на АБРО, беше излъчвано информационното предаване "Ние ЗА човешките права".

В заключителния етап на проекта беше проведена кръгла маса за участниците в "Медии ЗА човешки права", на която журналистите и

представителите на неправителствените организации получиха сертификати за успешно преминали обучения, както и специално изработени за тях помагала как по-ефективно да работят заедно. На кръглата маса беше направена презентация на резултатите от представителното изследване на информираността и нагласата на населението в петте големи града на България относно нарушаването и защитата на човешките права, проведено от агенция Арбитраж през юли 2003г. в Пловдив, Варна, Бургас и Русе и през септември 2003г. в София.

Над 30 медии и НПО-участници в проекта взеха решение на заключителната кръгла маса да продължат сътрудничеството и активния обмен на информация посредством мрежата, изградена в рамките на този проект, както и АБРО да продължи да издава поне веднъж месечно електронния бюлетин на проекта и да поддържа сайта.

Изключително важен резултат от проекта е създаването на мрежа от НПО и журналисти, желаещи активно да обменят информация и работят заедно за защита на човешките права в България.

Кампания на Фондация "Зрение"

Фондация "Зрение" проведе конкурси за написване на песен, есе и стихотворение, посветени на международния ден на хората с нарушено зрение "Денят на Белия Бастун" - 15 Октомври 2003 г.

Радиостанции, членове на АБРО се включиха в кампанията като излъчваха според възможностите си аудиоклип за обявените конкурси през септември 2003. От сърце благодарим на всички членове на АБРО, които се включиха в кампанията. Приносът на АБРО беше отчетен със специална награда, която беше връчена на Сдружението на благотворителен концерт на 15 октомври 2003.

Проекти в процес на подготовка

През изминалия период екипът на АБРО разработи нови проекти за общественополезни информационни кампании, които в момента се разглеждат от финансиращи организации. Считаме, че всички проекти, представени по-долу са изградени върху ценни идеи и ще положим усилия да осигурим средства за тяхното осъществяване.

Проект "Местни партньорства за местно развитие"

Този проект има за цел изграждането на модел за взаимодействие между НПО, медии и бизнес на местно ниво, в резултат от което наред с подобрения имидж и широката разгласа на дейностите на НПО да бъде стимулирана и благотворителността от страна на местните фирми. Проектът се опитва да обвърже дарителството и рекламата по начин, който би бил изгоден и за двете страни и би подпомогнал устойчивото финансиране на местни инициативи в полза на обществото. Проектът е предложен на вниманието на Британското посолство за финансиране.

Проект за изграждане на информационна мрежа "Европа по-близо"

Проектът е изготвен в партньорство с Фондация "Отворено общество" и е предложен за финансиране на Министерството на външните работи в рамките на Комуникационната стратегия за присъединяването на България към Европейския съюз.

Информационна и образователна кампания за по-широк достъп на ромското население до здравни услуги

Водещ партньор по този проект е Асоциацията по семейно планиране и сексуално здраве. Проектът е изготвен по задание на Европейската комисия и очакваме решението на Комисията, за това кой ще го реализира, да стане известно преди края на годината. Основната цел на проекта е разширяване познанията на малцинствата за нуждата от здравни услуги, имунизация, профилактика и т.н. чрез медийна информационна кампания, специализирани информационни брошури, както и информационни събития.

Ролята на АБРО в проекта ще бъде да осигури медийното покритие и отразяване на кампанията, излъчването на серия аудиоклипове по проекта, както и да сътрудничи при осъществяване на контакти с различни медии на местно и национално ниво.

Образователна и застъпническа кампания "Заедно можем!"

Идеята на този проект е да бъде своеобразно продължение на вече осъществената през 2003 година информационна кампания "Медии ЗА човешки права". Проектът е по Програма "Развитие на гражданско общество" 2001 и отново има национален обхват с акцент върху определени рискови групи в обществото на местно ниво.

Целта на проекта е активизиране на обществеността и социалния капитал на местно и национално ниво за утвърждаване и защита на правата на хората в неравностойно положение, за тяхната трайна социална и икономическа интеграция, и изграждане на механизми за сътрудничество за канализиране на обществената активност в ефективни действия, съвместно с местните НПО и медии. Целеви групи и ползватели са: жени и деца в риск, хора с увреждания, малцинства, хора в неравностойно положение; както и медии, неправителствени организации и обществеността като цяло. Основните дейности, предвидени по проекта са: специализирани предавания в медиите и информационни събития, обмен на информация и успешни практики, изграждане на устойчива и институционализирана партньорска мрежа, учредяване на журналистическа награда за най-добър материал на тема "Защита и утвърждаване на човешките права на рисковите групи".

Перспективи и препоръки

Както се вижда от отчета, и през изтеклата година бяха вложени много усилия за реализиране целта на АБРО ефективно да защитава интересите на независимите електронни медии в България и да работи за укрепване на бизнеса на радио-телевизионното разпръскване. Сдружението следва да продължава да работи в тясно сътрудничество със съответните регулаторни и законодателни органи, за да представлява и отстоява интересите на частните медии в България.

През предстоящия период Сдружението трябва да положи усилия и да изгради ролята си на фактор за ефективна саморегулация на медийния пазар.

Това може да стане в няколко направления:

Етичният кодекс на АБРО трябва да бъде изготвен с активното участие на всички членове на АБРО. За целта е полезно да се формира нова, този път работеща група от практики, които да имат ясен мандат и задание от Общото събрание на АБРО, срок, и т.н.

Липсата на независим мониторинг на радио пазара и обема на рекламата е нещо, което рекламните агенции посочват като един от основните проблеми пред ефективното налагане на радиото като ефективен рекламен носител. Възможен заместител на тази скъпа необходимост би могъл да бъде обмена на информация: ако всички членове на АБРО, което представлява близо 90% от пазара, съобщават в офиса на АБРО информацията за реалните си рекламни приходи на месец или тримесечие, информация, която разбира се ще бъде напълно конфиденциална и недостъпна дори за членовете на Управителния съвет на АБРО, тогава именно АБРО ще разполага с пълната и най-достоверна информация за обема на радио пазара, а всеки член на АБРО, разполагайки с обективна информация за своя дял от този пазар, ще бъде в състояние да взема много по-обосновани бизнес решения.

Сдружението трябва да продължи да работи за налагането на нови стандарти в пазарните проучвания. Това може да бъде осъществено съвместно с агенция "Арбитраж", и съвместната ни работа в тази посока вече започна през тази година. Тази инициатива на АБРО се нуждае от пълната подкрепа на членовете на АБРО, за да успее.

Може би е време Сдружението да помисли за свой проект за нов Закона за радио и телевизия, което може да стане актуално много скоро предвид гафовете на СЕМ с телевизия "Ден" и безизходицата, в която

медийната регулация е изпаднала в момента. При всеки случай, трябва да се води активно застъпничество, да се поддържат и задълбочават, дори евентуално да се регламентират институционално отношенията с медийните регулаторни органи. Сдружението има капацитета да ангажира и международни институции за авторитетна подкрепа на своите позиции.

Логично стигнахме до важната международна дейност и ролята, която Сдружението има на регионално ниво. Освен че тази роля заздравява авторитета ни в страната, международната експозиция помага и за получаване на по-голям достъп до възможности и за професионално развитие на български радио и ТВ мениджъри, журналисти и други специалисти от бранша в чужбина, за обмен на информация, опит, технологични новости, и т.н, както и за мобилизиране на ресурси от чужбина за реализиране на програми и проекти за развитието на частното радиоразпространение у нас. Разширяването и задълбочаването на тези контакти и развиването на съществуващата международна мрежа трябва да останат приоритет на следващия управителен съвет на Сдружението.

Независимо от това, че беше свършена много работа през тази година, не успяхме да свършим всичко което си бяхме поставили за цел. Регионални клубове на АБРО за съжаление не работят успешно, и следва между самите членове на място, с участието на Управителния съвет, да се обсъдят местните проблеми и разработят съвместни инициативи на местно ниво.

За съжаление през тази година не успяхме да привлечем финансови средства за осигуряване на квалификационни курсове за членовете на АБРО. За началото на следващата година имаме договореност с Американския информационен център към Посолството на САЩ за две обучения – за радио водещи и за ТВ водещи - с известни водещи от САЩ, които ще бъдат привлечени с помощта на Държавния департамент на САЩ. Други курсове също могат да бъдат провеждани при искане от страна на членовете, но те трябва бъдат организирани срещу заплащане от страна на участниците.

Броят на радио-операторите на пазара е много по-висок отколкото рекламният пазар може да издържи. Вече започна и процес на окрупняване на пазара – нещо, което бяхме предвидили още от 2001 година и очаквахме да се случи. Очакват ни нелеки времена и доста работа за оцеляване и развитие на медийния бранш. Делът на радиореklamата е твърде нисък като дял от годишните бюджети за реклама, за сметка на печатните медии. Сдружението трябва да продължи да полага усилия (а на местно ниво и регионалните координатори) за повишаване имиджа на радиото като рекламен носител.

Когато Сдружението започна изследване за установяване цената на рекламното време в радиото на различните пазари като първа стъпка и мярка срещу дъмпинга, не получихме сътрудничество от членовете. Това означава, че е необходимо още да говорим за това защо сътрудничеството е важно, за да можем успешно да се справяме с тези участници на пазара, които го съсипват.

Проблемът с обратната връзка стои не само по този въпрос, и не от вчера. Ако членовете на Сдружението не пишат обратно до офиса на АБРО, няма как да знаем нито проблемите, нито успехите, които те имат. Освен това е странно, че информация за дейността на Сдружението се появява толкова рядко в ефира на членовете. За оперативната работа на офиса на АБРО ще е безкрайно полезно, ако регулярно изпращате информация за: събития на медиата, проблеми, смяна на адрес, телефони, лица за контакти и др.

Предварителните резултати от проучването сред членовете, което екипът на АБРО проведе показват, че е необходимо по-широко ангажиране на членовете на АБРО в дейността на Сдружението и в процеса на взимане на решения. Това може да се постигне чрез формиране на работни групи по различни проблеми, които обаче трябва да бъдат по-отговорни пред Общото събрание във връзка с поетите от тях ангажименти, за да не се повтори ситуацията с изработването на Етичния кодекс на Сдружението.

И не на последно място – приоритет в работата на управителните органи на Сдружението трябва да остане обезпечаването на финансова му устойчивост. Финансирането от Програма ПроМедия за АБРО не съществува от една година. Въпреки това страховете за изчезването на АБРО като следствие от това се оказаха силно преувеличени. Сдружението успешно привлича средства и от други чужди донори, но независимо от това още внимание следва да се обърне на възможностите за набиране на средства от възможни източници в страната.

Миналата година се въведе регламентиран безвъзмезден принос на членовете на Сдружението на определен обем безплатно рекламno време, което да се ползва за изпълнение на обществено полезни кампании и бартери в полза на Сдружението. Законът за организациите с нестопанска цел и уставът на АБРО дават възможност на НПО да извършват стопанска дейност, свързана с основния им предмет на дейност, без да разпределят печалба.

Вярваме, че със съзнанието, че привлечените средства ще донесат полза за развитието на радио-телевизионния бизнес в страната, и членовете на Сдружението, и корпоративния сектор, който е свързан с електронните медии, ще подкрепят с готовност общата ни дейност.

